

BIJLAGE 2: Principes voor de verdere uitwerking van bijlagen en toelichtingsdocumenten bij EBO3

1. Toelichting met leidraad voor EE+ maatregelen:

Rendabele maatregel: een energie-efficiëntiemaatregel die volgens een gedetailleerde rendabiliteitsberekening voldoet aan een interne rentevoet (Internal Rate of Return) van groter dan of gelijk aan 11 % na belastingen. Hieronder worden ook maatregelen verstaan die hernieuwbare energie inzetten waarbij energie bespaard wordt of verbetering van energie-efficiëntie gerealiseerd wordt. Het Verificatiebureau stelt een leidraad op met generieke en sectorspecifieke maatregelen in een toelichting. Zo worden bijvoorbeeld warmtepompen steeds als maatregel onderzocht voor procestemperaturen waarop deze inzetbaar zijn. Deze leidraad wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Commissie EBO. De leidraad staat naast de bedrijfsspecifieke maatregelen die door de energiedeskundige worden aangedragen.

Bijlage 4 wordt geschrapt. De definitie verduidelijkt dat er drie categorieën zijn van EE+ maatregelen: generieke, sectorspecifieke en bedrijfsspecifieke.

Het VBBV zal in een **toelichting** een niet-limitatieve lijst van generieke maatregelen voorstellen. In die toelichting zal voor de sectorspecifieke minstens verwezen worden naar energie-efficiëntiemaatregelen opgenomen in de BBT/Bref-rapporten. Gelet op de gewijzigde RIE en de recente samenwerking tussen het VBBV en het BBT-Kenniscentrum zal het aantal maatregelen in toekomst uitbreiden. Voor de bedrijfsspecifieke maatregelen verduidelijkt het VBBV in de toelichting dat er verwacht wordt dat hiervoor duidelijk input van de interne/externe energiedeskundige geleverd wordt.

Bij de beoordeling van het energieplan zullen deze drie types van maatregelen onder de loep worden genomen door zowel een energiedeskundige als door het Verificatiebureau. Door te werken met een Toelichting, kan deze periodiek worden aangepast op basis van kennis en ervaring binnen de specifieke sector.

2. Toelichting bij vervangende maatregelen

Vervangende maatregel: rendabele maatregelen met een IRR groter dan of gelijk aan 11 % na belastingen én een terugverdientijd groter dan 3 jaar worden opgenomen in het Energieplan, maar mogen vervangen worden door een vervangende maatregel.

Dit is:

- ofwel een minder rendabele energie-efficiëntiemaatregel met een IRR kleiner dan 11 % en met een gelijke energiebesparing;
- ofwel uitkoppeling van restwarmte buiten de vestiging met gelijke energie-inhoud;
- ofwel een CO₂-eq-reducerende maatregel met minstens dubbele CO₂-besparing,

ten opzichte van de rendabele maatregel met een IRR groter dan of gelijk aan 11% na belastingen én een terugverdientijd groter dan 3 jaar die vervangen wordt.

Een vervangende maatregel is een nieuwe energiebesparende of CO₂-eq-reducerende maatregel of een verbeteringsmaatregel ten opzichte van het referentiejaar. Het besparend effect van de vervangende maatregel is te kwantificeren. De vervangende maatregel kan worden gemonitord, is robuust en kan niet zomaar worden teruggedraaid. De vervangende maatregel kan niet tot dubbeltelling leiden in de rapportering van deze energiebeleidsovereenkomst. Hernieuwbare energiemaatregelen genomen in het kader van andere Vlaamse verplichtingen en hun alternatieven daarop komen niet in aanmerking als vervangende maatregel voor zover het gaat om verplichtingen die tijdens de looptijd van het EBO dienen te worden vervuld; hieronder wordt o.a. maar niet limitatief verstaan: de PV-plicht (tot en met 2030) voor bedrijven inclusief de toegelaten alternatieven, geplaatste hernieuwbare energie om te voldoen aan EPB- of EPC-regelgeving, ...

Er zal een toelichting opgesteld worden welke CO₂-eq-reducerende maatregelen wel en niet in aanmerking kunnen komen als vervangende maatregel.

Het doel van deze toelichting is tweeledig:

Ten eerste te verduidelijken dat bijvoorbeeld (niet limitatief) **WEL** in aanmerking komen:

- Elektrificatiemaatregelen, bv. e-boiler
- Installatie PV bovenop PV-plicht doelstelling 2030,
- Recuperatie (interne) waterstof uit proces voor bijstook,
- Fuel switch met aanpassing van de procesinstallatie
- ...

En dat **NIET** in aanmerking komt:

- Fuel switch zonder aanpassing van de procesinstallatie
- Bio-ethanol, ...
- Bijstook aangekochte/externe waterstof
- GvO, PoS

- Elektrificatie extern transport
- ...

Ten tweede te verduidelijken hoe de CO₂-besparing van de CO₂-eq-reducerende maatregelen berekend moet worden waarbij in geval van elektrificatie de scope 1 emissiereducties integraal in rekening zullen worden gebracht en de indirecte scope 2 emissies van extra elektriciteit uit het net buiten beschouwing worden gelaten.

Rekenvoorbeelden (ter illustratie, definitieve rekenregels worden uitgewerkt in de toelichting):

Voorbeeld 1: Vervangen van een rendabele energie-efficiënte maatregel via in situ emissievrije energieopwekking

Een maatregel¹ uit een energieplan van een EBO-bedrijf (VER) bespaart 472 MWh/jaar (1,7 TJ/jaar). Deze energiebesparing realiseert een overeenkomstige CO₂-besparing van 60,5 ton CO₂ (op basis van een bedrijfsgebonden emissiefactor elektriciteit).

Het EBO-bedrijf wenst deze maatregel te vervangen.

Als voor PV gekozen wordt als vervangende maatregel, kan het te installeren piekvermogen bepaald worden op basis van 900 draaiuren per jaar (cfr. equivalentieregels PV-plicht) en met verrekening van een gemiddelde CO₂-emissiefactor van de Vlaamse elektriciteitscentrales van 244 g/kWh². Bij een multiplier van **twee** wordt dit dan:

$$60,5 \text{ ton CO}_2/\text{jaar} \times 1.000.000 \text{ g/ton} : 244 \text{ g/kWh} : 900 \text{ h} \times 2 = \mathbf{551 \text{ kWp}}$$

Voorbeeld 2: Vervangen van een rendabele energie-efficiënte maatregel via CO₂-eq-besparende maatregel

Een andere maatregel uit een energieplan van een ander EBO-bedrijf (niet VER) bespaart 1.078 MWh/jaar (3,9 TJ/jaar). Deze energiebesparing realiseert een overeenkomstige CO₂-besparing van 219 ton CO₂ (op basis van de emissiefactor aardgas).

Het EBO-bedrijf wenst deze maatregel te vervangen.

Stel, dit is een niet VER-bedrijf aan de ondergrens van de EBO2, dus met een energiegebruik van 100 TJ. Gemiddeld is de verdeling van het energiegebruik van niet VER-

¹ Deze maatregelen werden gehaald uit de geanonimiseerde lijst van maatregelen van EBO2, ter beschikking gesteld door het VBBV aan de Commissie EBO, maart 2025. Het betreft hier een maatregel met een IRR van 13% van een VER-bedrijf en een maatregel met een IRR van 12,4% van een niet VER-bedrijf.

² Cijfer 2024 zoals gepubliceerd op <https://www.vlaanderen.be/veka/energie-en-klimaatbeleid-in-cijfers/co2-emissiefactoren-calorische-onderwaarden-en-soortelijke-gewichten-van-fossiele-brandstoffen-en-elektriciteit>

bedrijven 40% voor warmte en 60% voor elektriciteit³. Dus voor een bedrijf aan de ondergrens betekent dit 40 TJ per jaar fossiel energiegebruik voor warmteopwekking.

Als dit bedrijf één derde⁴ van deze 40 TJ elektrificeert (13,3 TJ) via bv. een e-boiler, dan realiseert dit een jaarlijkse CO₂-besparing van 13,3 TJ/jaar x 55,89 ton CO₂/TJ aardgas = **743 ton CO₂/jaar**. Dit compenseert ruimschoots de vereiste 2 x 219 = 438 ton

Het bedrijf heeft nog 305 ton ter beschikking voor vervanging van andere maatregelen.

3. Schrappen van aanvaarding energiedeskundige en plan van aanpak + nieuwe timing goedkeuring energieplan.

Dit gaat over het schrappen van artikel 8.2 en het herschrijven van de timing in artikel 8.3.

Het VBBV doet hier een voorstel.

4. Klimaatroadmap (KRM)

We stellen voor om de **KRM te behouden als engagement in EBO3, parallel met de afschaffing van de KRM-verplichting in kader van ICL-steun.**

KRM's opgemaakt in kader van EBO2 blijven gelden indien nog actueel.

Er werd afgesproken, in het kader van de aanpassingen aan het BVR voor ICL, om de voorwaarde "klimaatplan" uit het ICL-besluit te schrappen en de KRM in EBO3 te behouden.

Info uit de KRM's zal geaggregeerd geografisch geclusterd ter beschikking gesteld worden van netbeheerders, VEKA, VLAIO en VNR in functie van algemene beleidsontwikkeling en de opmaak en beoordeling van netontwikkelingsplannen; niet op individueel bedrijfsniveau.

VEKA, VLAIO en VNR zullen deze geaggregeerde info gebruiken voor algemene beleidsvorming, alsook om beter geïnformeerd advies uit te brengen over bv. ontwikkelingsplannen CO₂-net die finaal moeten goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering. Het is ook in het belang van de industrie dat deze transportinfrastructuur niet over- of ondergedimensioneerd wordt.

³ Gebaseerd op tabel 10 van het jaarverslag 2024 van de Commissie EBO.

⁴ Uitgaande van de 3.300 vollasturen per jaar voor een e-boilers, zoals vermeld in het Toelichtingsdocument Klimaatsprong – pilootoproep versie januari 2025, kan verondersteld worden dat ca. één derde van de warmtevraag door een e-boiler overgenomen kan worden.

5. Data warmtevraag en restwarmtepotentieel – publicatie op de warmtekaart

De data rond warmtevraag en restwarmtepotentieel, zoals éénmalig opgevraagd via engagement EBO2, werden door het VEKA gepubliceerd op de Warmtekaart per bedrijf, weergegeven in klassen op jaarbasis:

- < 0,2 Gwh/jaar
- 0,2 – 1 Gwh/jaar
- 1 – 20 Gwh/jaar
- 20 – 200 Gwh/jaar
- > 200 Gwh/jaar

Link naar de Warmtekaart: <https://www.geopunt.be/shared/b0a12f06-c41c-42ac-9888-4cf17018de97>

In het huidige voorstel BVR EED werd opgenomen om in de toekomst warmtevraag en restwarmtepotentieel jaarlijks op te vragen voor bedrijven > 85 TJ. Hiervoor bestaat momenteel nog niet de rechtsgrond om die te mogen publiceren op de Warmtekaart zoals gedaan werd met de EBO2-gegevens. Dit is work in progress: de publicatie zal identiek gebeuren zoals bij de data van EBO2 = categorieën zoals hierboven beschreven.

In afwachting van de rechtsgrond voor publicatie wordt via art. 8.1, 7° aan de EBO3-bedrijven gevraagd om hun data te mogen publiceren op de Warmtekaart.

6. Aanpassingen aan bijlage 1

Overgang naar volledige rapportage en berekening van energiegebruik en -besparingen via finaal energiegebruik.

Wat betreft maatregelen die alleen een primaire energiebesparing hebben en geen finale, gaat het hier voor EE-maatregelen alleen over WKK (andere maatregelen, zoals bv. de inzet van H₂ of biobrandstoffen, die VBBV vermeldt, zijn CO₂-eq-besparende maatregelen die inzetbaar zijn als vervangende maatregel).

In EBO2 waren slechts 3 van de 1.800 maatregelen uit de energieplannen het plaatsen van een WKK in plaats van gescheiden opwekking. Het gaat hier over een verwaarloosbaar aantal van alle maatregelen.

Finale besparing voor een WKK wordt in EBO2 op 0 gezet; er wordt dus geen “ontsparring” aangerekend: WKK wordt dus niet afgestraft, noch beloond bij finale berekening. Bijkomend: WKK mag niet meegeteld worden als maatregel voor bijdrage aan art. 8 EED van de EBO.

Artikel 1 van bijlage 1 wordt nagekeken door het VBBV.

Artikel 2, met regels rond omrekening van finaal naar primair energiegebruik, wordt geschrapt.

7. Bijlage 2: Energiedeskundigen en plan van aanpak

Wordt geschrapt, zie hierboven rond artikel 8.2 en artikel 8.3.

8. Bijlage 5: aan te vullen met technische pardonnabiliteit

Bijlage 5 wordt uitgebreid met een artikel rond technische pardonnabiliteit. Dat houdt in dat een maatregel uit het energieplan niet kan worden uitgevoerd wegens een gebrek aan netcapaciteit, op voorwaarde dat de exploitant die maatregel aan de betrokken netbeheerder tijdig heeft aangemeld.

9. Bijlage 6: IRR-berekening

Deze bijlage wordt gereviseerd.

Er zal bij de berekening rekening gehouden worden met (eenduidig te bepalen) vermeden ETS1/2 kosten, op technologie gebaseerde afschrijvingstermijnen en project/levensduren.

Eventueel is de projectduur te variëren in functie van type investering. Bijvoorbeeld: investering in hernieuwbare energie heeft een levensduur > 10 jaar.

Het berekeningssjabloon is verder ook te aligneren met het gebruikte sjabloon voor “Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat.” (zie ook [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat | Vlaanderen.be](#))

Mits motivatie aan het VBBV kan een EBO-bedrijf voor de berekening van de IRR afwijken van de standaard ingevulde waarden van het sjabloon.

VBBV werkt een voorstel met aanpassingen uit.

10. Bijlage 7: Flexibele maatregelen, wordt geschrapt.

Deze bijlage wordt vervangen door het principe van de vervangende maatregel.

11. Bijlage 9: Energiebeheermaatregelen

Deze wordt aangepast opdat het toepassen van de bijlage door een EBO-bedrijf equivalent is met de vereisten van een ISO 50001-certificering, opdat voldaan kan worden aan de bepaling uit het Energiebesluit dat “Energiebeheermaatregelen die goedgekeurd zijn in het kader van een energiebeleidsovereenkomst, gelden als een energiebeheersysteem voor de toepassing van deze afdeling”.

12. Bijlage 10 KRM

Blijft behouden. Inhoudelijk na te kijken in functie van gewijzigd artikel 8.4.